

Thực trạng sử dụng nguồn nhân lực dược tỉnh Đồng Nai

Trịnh Hồng Minh*

TÓM TẮT

Khảo sát tỷ lệ phân bố nguồn nhân lực dược tỉnh Đồng Nai đến năm 2010 cho thấy: toàn tỉnh có 239 dược sỹ đại học và trên đại học (đạt 0,9 dược sỹ đại học/10.000 dân), 1.431 dược sỹ trung cấp. Tỷ lệ dược sỹ đại học phân bố cao nhất ở khối tư nhân (66,5%), thấp nhất ở cơ quan quản lý nhà nước (4,2%). Số lượng dược sỹ trình độ đại học trở lên công tác ở các khoa dược bệnh viện là 40 người. Trong đó, Bệnh viện Y học Cổ truyền có tỷ lệ cao nhất, Bệnh viện Da liễu không có dược sỹ đại học. Số dược sỹ có trình độ Thạc sỹ và Chuyên khoa I là 17 người (7,1%). Trong số 1.431 dược sỹ trình độ trung cấp, cao nhất ở khối tư nhân (61,1%), thấp nhất ở cơ quan quản lý nhà nước (0,8%).

* Từ khóa: Nhân lực dược; Dược sỹ; Tỉnh Đồng Nai.

Current status of pharmacist man power in Dongnai province

SUMMARY

Investigation on the pharmacist/resident ratio in Dongnai province until 2010 showed: total university-graduate and post-graduate pharmacist number in the province were 239 (at the ratio of 0.9 pharmacist/10,000 residents), 1,431 college and trainee-level pharmacists. The university-level pharmacist ratio was highest in the private enterprises (66.5%), lowest in the governmental organizations (4.2%). The number of university-level pharmacist and higher currently working in pharmacy departments in hospitals were 40. In which, the Traditional Medicine Hospital had the highest ratio; there was no university-level pharmacist in the Dermatology Hospital. The number of pharmaceutical Masters and 1st-level Specialists were 17 (7.1%). In 1,431 college and trainee-level pharmacists, the ratio was highest in the private enterprises (61.1%), lowest in the governmental organizations (0.8%).

* *Key words: Pharmacist Manpower; Pharmacist; Dongnai province.*

ĐẶT VẤN ĐỀ

Đồng Nai là một tỉnh thuộc khu vực miền Đông Nam bộ, dân số của tỉnh Đồng Nai tính đến cuối năm 2010 khoảng 2.509.284 người, chiếm 2,9% dân số cả nước. Đây là một vùng đất năng động, có

nhiều yếu tố thuận lợi về vị trí địa lý để phát triển kinh tế xã hội. Do đó, trong những năm qua tỉnh Đồng Nai có tỷ lệ phát triển kinh tế cao so với tỷ lệ bình quân chung của khu vực và cả nước. Hiện tại và tương lai đây sẽ là một vùng đất có tiềm năng phát triển rất lớn.

* *Trường Cao Đẳng Y tế Đồng Nai*
Phản biện khoa học: PGS. TS. Lê Văn Bào

Cùng với sự phát triển về kinh tế, xã hội, sự tăng nhanh về dân số trong những năm qua đã làm cho nhu cầu về chăm sóc sức khỏe cho nhân dân trên địa bàn tỉnh ngày càng cao. Do đó, nhu cầu về nguồn nhân lực ngành dược góp phần vào công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân cũng tăng cao. Trong những năm qua, nguồn nhân lực dược của tỉnh hàng năm đều tăng, tuy nhiên, số lượng trên phân bố trong các lĩnh vực hoạt động của ngành y tế như thế nào chưa được đánh giá một cách cụ thể. Do đó, chúng tôi tiến hành đề tài này nhằm mục tiêu: *Mô tả thực trạng phân bố nguồn nhân lực dược của tỉnh Đồng Nai.*

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

1. Đối tượng nghiên cứu.

Các đơn vị có sử dụng nguồn nhân lực dược trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

2. Phương pháp nghiên cứu.

Thiết kế mô tả, cắt ngang. Khảo sát trực tiếp số lượng nhân lực dược có trình độ từ trung cấp trở lên đang công tác tại các đơn vị trong tỉnh. Số liệu thu thập tính đến thời điểm cuối năm 2010.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Phân bố nguồn nhân lực dược có trình độ đại học và trên đại học.

Theo số liệu điều tra đến hết năm 2010, tỷ lệ dược sỹ có trình độ từ đại học trở lên của tỉnh Đồng Nai là 239 người, phân bố như sau:

* Thống kê số lượng dược sỹ đại học và trên đại học của tỉnh Đồng Nai (tính đến 31 - 12 - 2010):

Quản lý nhà nước (tỉnh và huyện): 10 người (4,2%); khối sự nghiệp: 14 người (5,9%); khối điều trị (tỉnh và huyện): 40 người (16,7%); khối sản xuất kinh doanh: 159 người (66,5%); khối tư nhân.

Tỷ lệ dược sỹ đại học và sau đại học phân bố cao nhất ở khối tư nhân (66,5%), khối điều trị (tỉnh và huyện) 16,7% và thấp nhất ở cơ quan quản lý nhà nước và khối sự nghiệp tương ứng là 4,2 và 5,9%.

Với số lượng 239 dược sỹ đại học và trên đại học như hiện nay, ngành y tế Đồng Nai đạt tỷ lệ 0,9 dược sỹ đại học/10.000 dân, theo yêu cầu của Bộ Y tế, đến năm 2010, Việt Nam đạt tỷ lệ 1,5 dược sỹ đại học/10.000 dân, tỷ lệ này ở Đồng Nai còn thấp so với quy định, hơn nữa số lượng dược sỹ có trình độ từ đại học trở lên tập trung nhiều ở khối tư nhân, làm cho tỷ lệ dược sỹ đại học ở các khối khác đều thấp, đặc biệt là khối điều trị [2].

Để thực hiện chỉ đạo của Bộ Y tế là đến năm 2020, đạt tỷ lệ 2 - 2,5 dược sỹ đại học/10.000 dân (quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống y tế Việt Nam giai đoạn đến năm 2010 và tầm nhìn đến năm 2020) [2], dự kiến dân số tỉnh Đồng Nai đến năm 2015 khoảng 2,7 triệu người, số lượng dược sỹ có trình độ từ đại học trở lên của Đồng Nai phải đạt

khoảng 400 người và đến năm 2020 là 560 người, như vậy, mỗi năm tỉnh Đồng Nai cần phải có kế hoạch đào tạo và tiếp nhận khoảng 30 - 35 dược sỹ đại học và trên đại học.

Bảng 1: Thống kê số lượng dược sỹ có trình độ từ đại học trở lên tại khoa dược các bệnh viện tỉnh Đồng Nai (tính đến 31 - 12 - 2010).

TÊN BỆNH VIỆN	SỐ GIƯỜNG BỆNH	SỐ DƯỢC SỸ ĐẠI HỌC HIỆN CÓ (NGƯỜI)	YÊU CẦU (NGƯỜI)	TỶ LỆ (%) ĐẠT
Bệnh viện Đa khoa Đồng Nai	700	10	46	22,0
Bệnh viện Khu vực Thống Nhất	650	4	43	9,3
Bệnh viện Khu vực Long Khánh	500	7	33	21,0
Bệnh viện Khu vực Long Thành	360	2	24	8,3
Bệnh viện Khu vực Định Quán	340	1	23	4,3
Bệnh viện Nhi Đồng Nai	650	3	43	7,0
Bệnh viện Y Học Cổ truyền	100	2	7	29,0
Bệnh viện Phổi	180	1	12	8,3
Bệnh viện Da liễu	100	0	6	0
Các bệnh viện tuyến huyện	700	10	46	22,0
Tổng cộng	4.280	40	283	14,1

Số lượng dược sỹ có trình độ từ đại học trở lên tại khoa dược cao nhất thuộc về Bệnh viện Y học Cổ truyền (29,0%), Bệnh viện Đa khoa Đồng Nai (22%), Bệnh viện khu vực Long Khánh (21%) và thấp nhất thuộc về Bệnh viện Khu vực Định Quán (4,3%), Bệnh viện Nhi Đồng Nai (7%). Trong đó, có những bệnh viện không có dược sỹ đại học nào, như Bệnh viện Da liễu (0%).

Hiện toàn tỉnh có 4.280 giường bệnh, theo quy định chuẩn của Bộ Y tế là 01 dược sỹ đại học/15 giường bệnh, cần phải có 285 dược sỹ lâm sàng, hiện nay ở Đồng Nai mới chỉ có 40

dược sỹ, đạt tỷ lệ 0,14 dược sỹ/15 giường bệnh [4]. Tỷ lệ này quá thấp so với quy định. Hiện khối này còn đang thiếu 245 dược sỹ đại học.

Bảng 3: Phân bố về trình độ sau đại học của ngành dược tỉnh Đồng Nai (tính đến 31 - 12 - 2010).

KHỐI ĐƠN VỊ	SỐ LƯỢNG (NGƯỜI)		TỶ LỆ (%)
	Thạc sỹ	Chuyên khoa I	
Quản lý nhà nước (tỉnh và huyện)	0	3	1,3
Khối sự nghiệp và điều trị	4	7	4,6
Khối doanh nghiệp nhà nước	0	2	0,8
Khối tư nhân	1	0	0,4
Tổng	5	12	7,1

Trong số 239 dược sỹ có trình độ từ đại học trở lên, chưa có dược sỹ nào có trình độ Tiến sỹ và Chuyên khoa II, số dược sỹ có trình độ Thạc sỹ và Chuyên khoa I trên toàn tỉnh chỉ có 17 người (7,1%). Mặc dù không có quy định cụ thể về tỷ lệ nhân lực dược có trình độ trên đại học tại các cơ sở (trừ cơ sở đào tạo), số lượng nhân lực dược có trình độ trên đại học tại Đồng Nai còn rất thấp.

2. Phân bố nguồn nhân lực dược có trình độ trung cấp.

* *Thống kê số lượng dược sỹ trung cấp của tỉnh Đồng Nai (tính đến 31 - 12 - 2010):*

Quản lý nhà nước (tỉnh và huyện): 11 người (0,8%); khối sự nghiệp (tỉnh và huyện): 73 người (5,1%); khối điều trị (tỉnh, huyện, xã), (trong đó tuyến xã là 155): 371 người (26%); khối sản xuất kinh doanh: 100 người (7%); khối tư nhân: 876 người (61,1%).

Số lượng dược sỹ trình độ trung cấp là 1.431 người, được phân bố cao nhất ở khối tư nhân (61,1%) và khối điều trị (26%), tỷ lệ này thấp nhất ở cơ quan quản lý nhà nước (0,8%), khối sự nghiệp (5,1%) và khối sản xuất kinh doanh (7%).

Như vậy, tỷ lệ dược sỹ trung cấp ở tỉnh Đồng Nai khá cao, được phân bố ở khắp các khối, nhưng chủ yếu tập trung ở khối tư nhân. Tuy nhiên, do yêu cầu ngày càng cao, để đáp ứng cho nhu cầu thông tin thuốc tại bệnh viện và tư vấn sử dụng thuốc tại các nhà thuốc, quầy thuốc đạt tiêu chuẩn GPP, cần phải nâng cao trình độ của dược sỹ trung cấp lên trình độ cao đẳng.

KẾT LUẬN

Từ kết quả nghiên cứu ở trên (tính đến ngày 31 - 12 - 2010), chúng tôi rút ra kết luận: tỉnh Đồng Nai có 239 dược sỹ đại học và trên đại học, đạt tỷ lệ 0,9 dược sỹ đại học/10.000 dân. Tỷ lệ dược sỹ đại học phân bố cao nhất ở khối tư nhân (66,5%), thấp nhất ở cơ quan quản lý nhà nước (4,2%). Số lượng dược sỹ đại học và trên đại học công tác ở các khoa dược bệnh viện là 40 người. Trong đó, cao nhất thuộc về Bệnh viện Y học Cổ truyền (29,0%).

Bệnh viện Da liễu không có dược sỹ đại học. Số dược sỹ có trình độ Thạc sỹ và Chuyên khoa I trên toàn tỉnh là 17 người (7,1%). Chưa có dược sỹ nào có trình độ Tiến sỹ và Chuyên khoa II. Số lượng dược sỹ trình độ trung cấp là 1.431 người, chủ yếu phân bố ở khối tư nhân (61,1%), thấp nhất ở cơ quan quản lý nhà nước (0,8%).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Niên giám thống kê*. NXB Đồng Nai. 2009.
2. *Quyết định 153/2006 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống y tế Việt Nam giai đoạn đến năm 2010 và tầm nhìn đến năm 2020*.
3. *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. NXB Chính trị Quốc gia.
4. *Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Đồng Nai lần thứ IX, nhiệm kỳ 2010 - 2015*.
5. *Vùng kinh tế Đông Nam Bộ*.